

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Pismo iz Belgrada.

Belgrad, 25. 12. 1912. (7. 1. 1913.)

Toplemu včerajšnjemu dnevu je sledil mrzel — sveti večer. Cel popoldan je bilo na ulicah vse živo. Pri- dne gospodinjke znašale so — liki marljivim bučelicam — vse mogoče stvari na svoje domove, da pripravijo svojim dragim kar najlepše božične praznike v kolikor jim je dopuščalo blagajniško stanje rodbinskega podjetja. Skozi zaprta vrata pekov je prihajal prijeten vonj in skozi zapote- na okna mogel si opaziti celo vrsto lepo rumeno-pečenih mladih prašič- kov. Možje so znašali skupaj vino, likerje, sladčice itd., vsak je imel v roki bodisi zavitek, steklenico ali pa tudi torbo napolnjeno z orehi, lešniki itd. Pač vse je kazalo praznično lice in pričakovalo v najboljšem razpolo- ženju rojstva Zveličarjevega. Kdo bi si bil mislil, da je še pred par meseci pljusalo v Belgradu razburkano bojno valovanje. Dasi sem bil dobro oblečen, vendar sem se tresel od zi- me, kljub temu pa sem po razsvetlje- nih ulicah opazoval ta predbožični dirindaj. Na vogalu Terazije in Alek- sandrove ulice stala je priletna gospa z mlado damo, obe obloženi z zaviti- in steklenicami; očitno sta čakale na tramvaj. Dami je padel zavitek iz naročja in niti opazila ni tega. Pristo- pim, poberem zavitek in ga izročim s primernim ogovorom mladi dami. Po akcentu moje srbsčine spoznali sta, da sem tujec.

»Vi ste Čeh,« mi pravi gospod, ko se je zahvalil za mojo neznamno uslugo.

»Ne, sem Slovenec,« odgovorim.

»No, Čehi so vendar tudi Slovenci.«

»Seveda, ali ne Slovenci. Mi prebivamo ob severnih obalah ja- dranskega morja, ob izviru Save. Imamo svoj književni jezik in sploh vse predpogoje v to, da se imenuje- mo narod, dasi smo številno precej šibki.«

»O Slovencih še nisem slišal nič natančnejšega, pač pa o Čehih, kate- re zaradi njihovega slovanskega ču- stva visoko čišlam.«

»Ta kar ste ravno rekli o Čehih, to isto morete smelo trditi o Slo- vencih, dasi je naš položaj skrajno obu- pen, ker nimamo še jasnega cilja pred seboj, niti zgodovinskih tradi- cij, na katere bi se opirali. V sled tega smo oportunisti s precejšnjo dozo egoizma. Kljub temu pa bodite pre- pričani, da je tudi pri nas uveljavljen pregovor: »Kri ni voda.«

»Povsod skušajo mirnim potom, četudi na škodo drugih, doseči čim največ koristi za svoj narod. Samo mi Srbi smo taki razbojniki, da se vedno pretepavamo in hodimo s kr- vavimi žrtvami po kostanj v žrjavi- co za — druge.«

»Ne govori tako,« ustavi ga da- ma, »tudi mi smo miren element, to- da ako nam stopi kdo na prste, tedaj,

gorje mu! S Turkom pač ni mogoče drugače govoriti kot z orožjem v ro- ki in Švab dasi je kulturen, nastavlja nam bajonet na prsa. Naj-li mi k vse- mu temu molčimo? Niti Čehi bi ne mogli drugače delati.«

Poslovili smo se in dasi sem spoznal, da o Slovencih nimata niti pojma in le površno poznavanje slo- vanske vzajemnosti, bil sem prepri- čan, da vidita v slovanski kulturni skupnosti same solčne strani. Ta karakterističen razgovor odprl je ve- liko rano na našem narodnem telesu. Lena slovenska napredna inteligenca ni zmožna niti toliko, da bi od časa do časa informirala slovansko jav- nost o naših razmerah in o naših tež- njah. V tem oziru se puščamo zastop- ati n. pr. v srbskem časopisu po raznih konfučnih člankih kakega Ter- seglava. Po vsem ni čudo, da nas identificirajo s Švabom.

Toda predaleč sem prišel, ker o tem bi se dalo pisati cele knjige.

Po statističnih podatkih prvega četrtletja lanskega leta je znašal iz- voz raznih izvoznih predmetov 25,205.834 dinarjev in uvoz pa za 28,122.992 dinarjev. Za prvo polletje je dosegel uvoz v Srbiji vrednost 59,371.876 dinarjev in izvoz pa le 46.635.595 dinarjev. Sodeč po seda- njih razmerah se bo uvoz v letu 1913 brezdvomno potrojil, med tem ko bo izvoz občutno padel. One države, ki so si znale pridobiti simpatije Srbije v kritičnem 1. 1912, imele bodo goto- vno največji dobiček iz sedanjega po- ložaja.

Ker so se posamezni slučajji be- guncov vedno bolj množili, je skleni- la avstrijska oblast, da morajo ladje, ki so dosedaj vozile iz avstrijskega Zemuna v Belgrad in od tu v avstrij- sko Pančevo, spremeniti svojo pot tako, da plujejo podonavske ladje najprej iz Zemuna v Pančevo in šele od tam v Belgrad. Marsikdo je nam- reč preje kupil listek za Pančevo in izstopil v Belgradu.

Za božične praznike je dal kralj razdeliti med ranjence večjo množi- no cigaret in tobaka, kakor tudi dru- gih stvari.

Dasi je prepovedano streljanje v božični, vendar se »mularija« ne zme- ni dosti za to prepoved in po vseh ulicah slišiš pokanje iz malih otroč- jih pištol. Na tramvajske tračnice pa polagajo »kapselne« in ko pride voz s svojo težo na »kapsel« pa po- ka, da je veselje. Otroci skačejo in se radujejo nad svojim izumom, starejši se pa smejejo »prefriganosti« mla- di, ki kljub mrazu ne zapuša svojih pozicij na ulici.

Vse trgovine so zaprte in praz- nična tišina legla je danes nad pono- no prestolico Srbstva.

Zaključujem današnje, svoje pis- mo s željo, naj bi te pomembne praz- niki vsi pravoslavni Slovani vživali v miru in zadovoljstvu in da se čim- prej razprše grozeči oblaki — krva- vega hudourja. Mars.

Gospoda, kam pa?

(Odgovor na prvi članek.)

Gospod urednik!

Z veseljem opazujem, da se je začela javnost zanimati za preganja- no kranjsko učiteljstvo. »Dan« prina- ša posebno mnogo člankov. Dovolite, da tudi jaz enkrat odgovorim piscu »Nadimiru«, ki je privoščil učiteljstvu članek »Kranjskemu učiteljstvu: Gospoda kam pa?«

Gospodu Nadimiru ni všeč oni pisec, ki tarna nad bedo, pomanjka- njem in krivicami kranjskega učite- lilstva, še manj pa oni, ki je besen in razbija in »poziva« učiteljstvo, da naj zapusti težki, pa vzišeni poklic in gre. Res, radoveden sem, kako bi on delal, predaval, izobraževal in orga- niziral? (Sodim namreč, da ni učitelj.) Evo primere, kako so že mnogi poskušali delati in kakšni so bili — uspehi. V kraj pride učitelj, ki ima veselje do Vaših načrtov. Začne de- lati. Temelj si postavi v tem, da z iskrenostjo pridobi srca svojih obča- nov. Farovška zavist že gleda, kaj bo iz tega. Ni treba, da bi ustanovil društva taka ali taka, s podrobnim delom nadaljuje započeto. Ljudem bi se začelo res daniti, mrena bi jim pa- dla raz oči — ozdravili bi. In zdaj se vzdigne božji namestnik in raz lece se vsipljejo na debelo poskve na pri- vandrane učitelje, ki pohijujejo mladino in hočejo iztrgati vero iz nedolžnih src. Dobi se par podrepni- kov in ti lažejo in obrekujejo po na- ročilu božjih namestnikov o učitelju in v »Domoljubu«, v tem »svetovnem listu« zabavljajo vsaki teden. Nad- zornik Slomškar, dobi žmrk in pri in- špekcijski dobi dobri učitelj »piko«. Prestavijo ga »službeno«, ali kar ka- zensko kam v kake rove in nasled- nik njegov ima nalogo delati ravno v nasprotnem smislu. Vzemite »Ročni zapisnik« od par let nazaj in sedanje- ga, pa boste videli, če ni res to. »Ne- koliko« žrtvovati se pravi danes iz- ročiti se krvniku na milost in nemi- lost. Poglejte, če preganjajo celo ta- ke, ki se ne mešajo prav v nobeno stvar in so mirni in potrpežljivi, kaj čaka potem one, ki so delavni in hočejo kljubovati? O življenju v kra-

jih, ki so od železnice oddaljeni in ni- majo mesnic, bi se dalo mnogo pisa- ti. Da bi si Vi sami na ramah morali vse znašati in po par ur daleč, da bi si morali sami kuhati, kot je to tudi po nekod, da ne bi dobili po celi te- den kruha, bi Vas že minulo veselje do marsičesa. Glad je največji sov- raznik idealov in kruta beda jih mo- ri brez usmiljenja. Zato pa ne dajo gospodarji kruha, ker vedo, da bi zadostno hranjeni postali močni in se jim slednjič na lep način osvetili za krivice. Zato so koritca tukaj in tam, da se nekateri zopet opita, da ne cvi- lijo venomer. In slednjič pride še sla- vna Mohorjeva družba in čuti potre- bo, da preprekja z dr. Pregljem že tako majhen ugled učiteljstva. In taka lumparija gre kar v stotisoč izvodih med svet.

Glavna hiba, da se učiteljstvu slabo godi je pomanjkanje stanovske zavesti. Organizacije so skrajno sla- be in če je kje potreba organizacije je pri učiteljstvu gotovo najbolj. Tova- riši koritarji imajo vpliv, pa se jim ne ljubi, ali pa zaradi ljubega koritca ne smejo zastopati stanovskih intere- sov, če pa kdo drugi kaj zine ali piše, pa vse zamrje kakor glas vpijočega v puščavi.

Ali ni potemtakem dati boljše slo- vo stanu in makar domovini, kakor pa za prazen nič se ubijati in strada- ti. Gospod Nadimir, če Vas je volja pridite (uredništvo Vam da moj na- slov, če pošljete preje svojega) na deželo in radoveden sem, koliko ča- sa bodele idealni. Učili me boste lahko organizirati. Hvaležna Vam bo za to — domovina.

Rimidan.

Po suspenziji konference.

AKCIJA VELEVLASTI.

Berlin, 8. januarja. Velevlasti še dosedaj niso izročile v Carigradu ko- lektivne note, ker glede sestave te note še ni prišlo do sporazuma. Goto- va je šele prva polovica note. Zdi se, da je treba še rešiti difference meri- tornega in formalnega značaja.

ENERGIČNI KORAK VELEVLASTI V CARIGRADU.

Pariz, 8. januarja. »Echo de Pa- ris« poroča, da se bo evropska inter- vencija v Carigradu izvršila tekom treh dni. Nota bo baje zelo stroga. Govori se celo o pomorski demon- straciji, a v merodajnih krogih se o tem dosedaj še ni razpravljalo.

TURŠKI DELEGATI ZAPUSTE LONDON.

Pariz, 8. januarja. »Matin« jav- lja, da nameravajo turški delegati za- pustiti London in oditi v Pariz ali Berlin. Odpotujejo najbrže v petek ali soboto. Termin je odvisen od in- strukcij, katere bodo dobili iz Cari- grada.

PRED KAPITURACIJO DRINO- POLJA.

Sofija, 8. januarja. Potrjuje se vest, da se Drinopolje ne more brani- ti dalje kot 10 dni. Zdi se, da so in- formacije bolgarskega generalnega štaba zelo točne. Posadka dobiva na dan le četrtino porcije in živeža je samo še za deset dni. Včeraj ob de- veti uri zjutraj so se carigradski, dri- nopoljski in bolgarski delegati sestali v Urli pred Drinopoljem. Turki so predložili take pogoje za kapitulaci- jo, da jih Bolgari niso mogli sprejeti. Sestanek se je končal brez vsakega vspeha. Turki so nato izjavili, da bo- do referirali v Carigrad. Da je kapi- tulacija Drinopolja že zelo blizu do- kazuje tudi dejstvo, da je bolgarski generalni štab zaprosil v Sofiji za 30 uradnikov, ki bi imeli prevzeti vod- stvo mestne uprave v Drinopolju.

Berlin, 8. januarja. V Londonu se razširjajo vesti, da so se pogaja- nja glede kapitulacije Drinopolja že začela. Položaj posadke je obupen.

PRIPRAVE ZA NADALJEVANJE VOJNE.

Belgrad, 8. januarja. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da se bo vojna za slučaj, ako bodo mirovna pogajanja razbita, nadaljevala z naj- večjo naglico in z vso silo. Balkanska zveza je že vse pripravila za nado- ljevanje vojne. V bližini Galipolija so zbrane grške in srbske čete, Turčija

Mestna hranilnica ljubljanska

v Prešernovi ulici števil. 3

je od 1. januarja 1913

zvišala obrestno mero za vse — stare in nove — hranilne vloge na

4½ od sto.

Rentni davek od obresti plačuje sama.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Zdajci pa je naglo pospešil ko- rake, a to pot v smeri proti Bastilji. Ker ni našel sam primernege izhoda, je sklenil Trikot povedati vso reč velikemu profosu. Dospel je do Monklarjevega dvorca ob polu- enajsti uri. Vse je spalo v dvorcu, vsa okna so bila zaprta.

Toda Trikot je imel zdaj svoje raznovrstne vhode v hišo poveljni- ka kraljevske policije. Povzdignjen na častno stopnjo tajnega agenta in voluna, je imel vpliv na profosove lakaje, ki so se ga celo jako bali.

Trikot je torej dregnil na svoj posebni način v železni tolkač majh- nih stranskih vrat na levi strani pri- voza.

Čez nekaj minut se je tiho od- prla linica, in osoren glas je pralal:

»Kdo ste? Kaj želite ob tej uri?«

»Trikot sem, vaša vrtarska milost,« je rekel kralj argotski s po- rogljivim glasom, »in bi rad govoril z gospodom velikim profosom v nujni zadevi.«

Vrata so se odprla še tisti tre- notek.

»Vstopite, dobri gospod Trikot,« je rekel vrtar. »Počakajte, da po- iščem komornega slugo, ki vas po-

vede h gospodu velikemu profosu.«

Trikot je čakal deset minut, na- kar je prišel komorni sluga ponj.

»Ali je njegova milost spala?« je vprašal.

»Sluga je skomizgnil z ramami.

»Človek ne ve, ali naš gospod sploh kaj spi,« je dejal.

Nekaj trenutkov pozneje je stopil rokovanja v kabinet velikega profosa.

Gospod De Monklar je sedel ob velikem ognju, kakor da bi premiš- ljal.

Ko je Trikot vstopil, je počasi dvignil glavo in mu mignil, da naj stopi bliže.

»Govorite, Trikot, kaj je no- vega?«

»To je novo, vaša milost, da sta dva falota iz Dvora Čudežev poslu- šala na vogalu neke uličice blizu Sene razgovor gospoda De Lojola z dvema menihoma, bratom Tibojem in bratom Lubenom. Iz tega razgo- vora se je dalo posneti, da je Lo- jola ukazal zanesti Stefanu Doletu knjige, ki ste jih potem našli pri njem. In tista dva lumpa, vaša mi- lost, sta mi rekla, da pojdetta pove- dat Lantnéju.«

Trikot je govoril z velikim pro- fosom v kratkih raportnih stavkih.

»To je treba prepričati,« je re- kel veliki profos živahno.

»Vaša milost, to je zame težav- no, če se nečem sam razkrinkati. Sicer pa se je ob tej uri gotovo že zgodilo.«

»Že dobro, Trikot, vidim, da ste res zvesti služabnik. Zdaj idite, a jutri se okoristim z vašim izbornim poročilom.«

»Ali mi dovolite vašo milost, da izpopolnim svoje poročilo še z dob- rim nasvetom?«

»Govorite!« je velel veliki pro- fos in nabral obrvi.

»Vidite, milostni gospod, dobro poznani Lantéja,« je dejal Trikot s strašnim povdorkom sovražstva.

»On ne bo čakal jutrišnjega dne. Meni ni znano, kje stanuje Lojola, toda Lantné ve morebiti!«

»In če ve?«

»In če ve, potem skoči, kakor hitro ga obvestita onadva falota, na svoj rapir ali na svoje bodalo ter skoči h gospodu De Lojola. In če greste vi, milostni gospod, šele jutri k njemu, utegne biti prepozno, če ni prepozno že zdaj!«

Veliki profos je vstal, rekoč:

»Vi ste resnično dragocen člo- vek, Trikot.«

»Ali se spominja vaša milost, kaj mi je obljubila?« je pralal Tri- kot, priklonivši se do tal spričo te pohvale.

»Da, da, bodi brez skrbi. Jaz ne pozabim ničesar.«

To reši je mignil kralju argot- skemu, naj mu sledi, ter odšel na dvorčevo dvorišče.

V ozadju tega dvorišča, na des- ni strani konjskih hlevov in za hi- šico, ki je služila Švicarju v bivali- šče, so bile stražnice, kjer je stra-

žilo neprestano tucat konjenikov, oboroženih z arkebuzami.

Gospod de Monklar je vzel štiri teh stražnikov s seboj, velel dati tudi Trikotu žival za ježo in zajahal sam svojega konja.

Četita, pred katero se je po- stavil lakaj brez livreje s plamenico v roki, je zajahala z dvorišča in se napotila naravnost proti zagati, kjer je prebival Ignacij De Lojola.

Veliki profos je jahal na čelju, mrkel in zamišljen kakor po navadi; sledila mu je četvorica arkebuzirjev, zadaj pa je jahal Trikot, držeč se previdno zunaj svetlobnega kroga, ki ga je razmetavala lakajeva pla- menica.

Trikot se je dobro zavedal, da je v veliki nevarnosti; kaj lahko ga je mogel spoznati kak rokovanjač, ki bi se bil priklatil mimo in se gotovo nemalo začudil, videč ga v takšni družbi. Gotovo bi spravl na noge vesoljni Dvor Čudežev, in Trikot je vedel dobro, kakšna usoda čaka ar- gotskega kralja, ako se to zgodi.

Četa je dospela kmalu v ulico Hušet.

Par korakov od zagate je Mon- klar ustavil svojo četo, razjahal, ve- lel ugasniti plamenico, ter se napotil proti ozadju zagate.

Pomignil je bil Trikotu k sebi; Trikot je ubogal.

Lojola ni bil nikdar povedal ve- likemu profosu, na kakšnem kraju da živi. Naznačil mu je bil samo neki benediktinski samostan kot svoj

oficielni naslov za ves čas, dokler ostane v Parizu. Toda gospod De Monklar je bil oprezen človek in si je dejal na tihem, da bo nemara še treba aretirati španjolskega meniha, do katerega je kazal kralj le malo simpatije, pač pa se ga je jako bal.

Zato je poslal veliki profos Ignaciju De Lojola nekoga za petami in je izvedel nemudoma, kam bo trela udariti, ako nanese tako.

Gospod De Monklar je stopil torej brez obotavljanja v hišo, ka- mor je bil Lantné sledil Lojoli. Šel je po stopnjicah, Trikot pa za njim.

Na vrhu stopnjic je zagledal pri- prta vrata, izza katerih se je kradel tenek pramen luči.

Monklar je potkal nanje s pr- stom; sicer pa ni počakal odgovora, pač pa je rahlo odrazil vrata, vstopil in storil par korakov po sobi.

Tisti hip pa mu je padel pogled na Lojola, ki je ležal zleknjen, bled kakor kreda, po vsem videzu mr- tev.

»Kaj sem rekel vaši milosti!« je zamrmral Trikot.

»Pa meniš, da je res Lantné zadal ta udarec?« je vprašal Mon- klar, sklonivši se, da pogleda rano od blizu.

»Tega sem tako gotov, vaša milost, kakor vem zanesljivo, da me ta človek zakolje na mestu, ako iz- ve, da sem vas privedel semkaj. Si- cer pa je rana sama najboljši dokaz; to je bila Lantnéjeva roka in nobena druga!«

namerava proti tem četam postaviti posebno armado, a brez nade na kak vseh, ker so zavezniški tako po kakovosti kakor številu močnejši.

SRBI IN GRKI PROTI NADALJEVANJU VOJNE.

Berlin, 8. januarja. Vest, ki je došla iz Londona v Pariz, potrjuje, da je dr. Danev zavrnil hotel že v ponedeljek prekiniti pogajanja radi vednega turškega zavlačevanja. Svoj namen je opustil, če je radi tega, ker se je izkazalo, da so Srbi in Grki proti vojni. Njih čete bi morale namreč oditi pred Cataldo in Drinopolje, kjer ne leži njih interesna sfera.

TURKI SE MORAJO ODLOČITI V 3 DO 4 DNEH.

London, 8. januarja. Neki srbski delegat je izjavil, da iz situacije ni nobenega izhoda, dokler Turki ne odstopijo od svojega stališča. Zbližanje je nemogoče, razven ako vele-vlasti prisilijo Turčijo, da odstopi Drinopolje. Se važnejša je izjava nekega bolgarskega delegata. Ta je naglašal, da se morajo turški delegati odločiti tekom 3 do 4 dni za nadaljevanje vojne ali mir. Vele-vlasti imajo to dobe dovolj časa, da izrazijo svoje mišljenje o novem položaju, še predno se obnove sovražnosti. Balkanske države odločno zahtevajo to kar jim gre, sicer se bodo dalje bojevale.

TURŠKI NAPAD NA BALKANSKE DELEGATE.

Berlin, 8. januarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Carigrada: Turki se čudijo, zakaj balkanski delegati pogajanj niso prekinili ampak samo ustavili. Oni vedo, da morajo Drinopolje in Egejski otoki ostati v turški posesti in da se na tem ne da nič izpremeniti. Vzrok, zakaj niso prekinili pogajanj leži v tem, da se boje ponovnega boja, ker jim je znano, da bi imeli sedaj opraviti s čisto drugo vojsko.

Pariz, 8. januarja. Turški delegati pripravljajo protest proti postopanju balkanskih delegatov, ker pri pogodbi o premirju ni ničesar določeno o suspenziji konference. Turški delegati zatrjujejo, da bi sedaj Turčija s polno pravico lahko izvajale konsekvence, posebno to, da bi preprečila vožnjo bolgarskih delegatov po drinopoljskem vilajetu.

Dnevni pregled.

Laška pravna fakulteta v Trstu se je čez noč ustanovila. Tako gre vlada preko slovenskih zahtev, ki so zahtevali, da se obenem z laško fakulteto reši slovensko vseučiliško vprašanje. Oficijsko se sicer trdi, da to ni res — toda vsa znamenja kažejo, da se je laška fakulteta via facti res ustanovila. »Slovenec« piše o tem: Oficijsko se zatrjuje, da otvoritev pravnih kurzov na »Revolutelli« nima značaja kake novotarije, marveč da gre le za izpopolnitev »Revolutelli« pridruženih pravnih kurzov. To pa že zategadelj ni res, ker tu nikoli nobenih takih kurzov ni bilo. Iz krogov laških poslancev se trdi, da je vlada že lansko spomlad storila vse priprave za priključenje pravnih tečajev k »Revolutelli«, da tako sukcesivno oživitvi laško fakulteto v Trstu. To zadevo je pospešilo tudi obnovenje trojeve. Italijanski poslanci so res kljub temu zahtevali, da se obenem od parlamenta zakonito reši laško vseučiliško vprašanje, toda so z izhodom, ki ga je našla vlada v sporazumu z njimi, popolnoma zad-

voljni. Vlada je v to svrhu penzionirala neko starejšo moč in jo nadomestila z znanstveno močjo prve vrste. Poučeni krogi so popolnoma edini v tem, da se tu ne gre za nič manj kot za ustanovitev laške fakultete via fakti. Prvemu predavanju sledijo druga. Po zadnjih pogajanjih v budgetnem odseku je bilo jasno, da je vlada z Lahy za kulisa-mi ta način rešitve zmešetarila. Zdej stoji pred nami rezultat. Mi predstavljamo k temu. Italijani so šli resno in z vso silo za svojim ciljem — dočim je slovensko vseučilišče postalo nekaka zadeva Gostinčar-jevih obstrukcijskih govorov. Kje so naše resne vseučiliške zahteve, ako se ne dovoli štipendij našim znanstvenikom — kje naj bo naše vseučilišče, ako ne plačamo niti našega ljudskošolskega učiteljstva. Pri takih razmerah ni čudno, če gredo zgoraj preko nas na dnevni red — drugi narodi bodo počasi odnesli vsak svoje — mi pa bomo ostali — prazni rok.

Volitve v okrajni šolski svet v Postojni. Pri volitvi učiteljskih zastopnikov v okrajni šolski svet v Postojni so dobili **napredni kandidati 55 glasov**, slomškarji so oddali prazne glasovnice.

Sv. Božič pri Središču. »Slov. Gospodar« poroča v 1. številki t. l. da sta dva mlekozobna fantalina in obenem velika liberalna divjaka počenjala v cerkvi pri polnočnici »take neumnosti, da jih ne moremo popisati«. Za »resnicoljubnost« in vestnost »Gospodarjevega« dopisnika je značilno, da noben udeleženec polnočnice ne ve ničesar povedati o »divjaštvu liberalnih divjakov«, tudi naše tercijalke ne, katere sem o tem vpraševal. Skoda, da znani Gospodarjev dopisnik ni popisal teh neumnosti; kolikor je soditi, ima zato precej talenta. — Vendar se ne bi ozirali na te laži, ko bi Gospodarjevo infamno ščuvanje ne vpilo po od govoru. »Eden izmed teh je član središkega Sokola«, piše »S. G.« in izjavja: Stariši, to vam je zopet dokaz, kakšna je mladina, ki zahaja v liberalne družbe. Zato pa že v začetku leta 1913. sklenimo: Proč z liberalizmom, poč s slabimi časniki! — Mi pa pravimo: Lansko jesen se je vrgla pod vlak Marijina devica M. Tomažič, ker jo je preveč blagoslovil neki središki čuk; stariši, to vam je zopet dokaz, kakšna je mladina, ki zahaja v klerikalne družbe. »To je slučaj, ki ne more biti mero-dajen svrbi Marijine družbe; pravijo klerikalci. Dobro, zakaj pa vi sklepate iz nemarnosti posameznega člana gnobio Sokolske misli? In ako se bojujete proti nam z lažmi? — Zato pa v začetku l. 1913. sklenimo: Proč z klerikalizmom, proč z lažnjivimi časniki!« Veritas.

Sveti trije kralji. 5. t. m. so šli trije mladi fantje, med njimi tudi 15-letni posestnikov sin Ivan Galuh, oblečeni kot sveti trije kralji koledovat v Dol. Peli so pri več hišah in so dobili zato mala darila. Pri čevljariju Francu Kovaču v Dolu, kjer so bila hišna vrata zaprta, so potrkali na okno. Tu je nenadoma stopil iz hiše čevljarski učenec Jožef Komplet z jermenom v roki in je hotel vse tri kralje z jermenom preteptati. Eden izmed svetih treh kraljev, Ivan Galuh pa je stopil k njemu, vzel je iz žepa nož in je sunil z njim Komleta v glavo. Komplet je zadobil težko telesno poškodbo. Kralj Galuh se bo moral zaradi tega zagovarjati pred sodiščem.

Vlom. V noči med 2. in 3. januarjem je bilo vlomljeno v stanovanje Franca Zupanca, posestnika

umetnega mlinarja v Smarju na Stajerskem. Vlomilec je odnesel s seboj 200 K. Na sumu je bil takoj mlinar-ski vajenec Srečko Krelikiewicz, ki je zbežal proti Zidanemu mostu. Krelikiewicz, ki nima nobenih dokumentov pri sebi, je služil kot učenec že več kot eno leto pri Zupanu. Prej je bil v samostanu v Radni, odkoder je pa ušel.

Utopil se je. Te dni je našel posestnik Jakob Treuermann v nekem potoku delavca Jakoba Jarca mrtvega. Kakor se je dognalo, se je Jarc prejšnji dan napil žganja in je v pijanosti padel v potok, kjer se je utopil. Jarc je bil znan kot jako vnet alkoholik. Pri njem so našli 3 krone, ključ od njegovega stanovanja in mošnjo s tobakom.

Samomor delovodje. Predčerašnjim se je vstrelil ob eni uri popoldne 26 letni delovodja Alojzij Madile, ki je bil vsledben pri stavbeniku Omoriju Mladužu v Prevaljih na Koroškem. Vzrok samomora doslej še ni znan.

Roparski umor v Annühl. Kakor je »Dan« že poročal, je umoril v Annühlu na Gorenji Stajerskem delavec Kilijan Durchlauder v noči med 28. in 29. oktobrom preteklega leta delavca Pavla Freitag. Durchlauder je zato stal predčerašnjem pred poroto v Ljubnem. Sodišče je zločinca obsodilo na smrt na vešalici. Obtožence je sprejel obsodbo čisto mirno.

Samomor gostilničarja. Te dni si je pogljal krog v glavo gostilničar Albert Gruber iz Judenburga. Samomorilca so takoj odpeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl. S pisem, ki jih je zapustil Gruber svoji ženi, se je dognalo, da je gostilničar izvršil samomor vsled slabih gmotnih razmer.

Spokorjen kapucin. Pater Aurer, ki je leta 1899. izstopil iz reda kapucincev, je sedaj zopet začutil potrebo pokore in je zopet vstopil v red. Ko je leta 1899. izstopil iz reda, se je kmalu nato poročil z neko žensko. Sedaj pa se je ločil od nje in ji je zapustil naslednje pismo: »Preljuba! Pri vsem, kar ti je najdražje, te prosim, da se ne jeziš! Mi dva se morava ločiti. Ti ne veš, koliko noči sem prečel brez spanja! Vest me je pekla, žutil sem tesnobo pred smrtjo in večnostjo, bil sem ves v strahu pred kaznijo pravičnega Boga! Ti si premalo premislila, ko si menila, koga ljubiš in k temu vedeti, da lahko smrt napravi vsak trenotek konec tej ljubezni. Ti veš, da me ne tiraj k tem korakom nikakoli človeški predsodki, ampak samo vzrok večnosti. Človeške misli govori vse le za obstanek! Jaz sem se sedaj povrnil tja, odkoder sem pred leti ubežal. Ako me tam ne sprejmejo, kar je zelo mogoče, bom tako nesrečen, kakor še nikdar v mojem življenju. Vse hudo gre proč, samo dobro ostane. Stori, da se bova nekoč zopet videla, potem ne bo več ločitve in tudi nobenih boleti ne bo več. Jaz sem napravil vse mogoče, da ostane stvar tajna, in te bom vedno in povsod branil. Na onem svetu se bova videla in zvezala za večno. Tvoj ljubec tja Auracher. — Dne 2. januarja 1913 je Auracher vstopil v kapucinski samostan v Rimu.

Roparji napadli vlak. Več banditov je napadlo predčerašnjem ponoči vlak, ki je vozil iz Varšave v Mlavo. Roparji so udrli v več vozov in so ropali potnike. Tri potnike, ki so se jim postavili v bran, so roparji vstrelili, na kar so poskakali raz vozove in izginili.

Zopet požar v Carigradu. Preteklo noč je izbruhnil v Carigradu v predmestju Mustafa paša veliki požar, ki se je hitro razširil in upepelil v nekaj urah veliko število hiš. V prvih jutranjih urah niso še mogli popolnoma ognja pogasiti.

Aretacija zločinske tolpe. Policija je v Krakovu te dni prišla 24 oseb izmed zločinske tolpe, ki je na železniški progi Lvov-Tarnov napadla več tovornih vlakov in ki je napravila škode za več tisoč K.

Posledice »spovedi«. Bivši gledališki igralec J. Egressy, ki se je mudil te dni v neki bolnišnici v Velikem Varadinu, si je predčerašnjem izmislil šalo. Preoblekel se je v duhovniško obleko in je spovedoval nekega težko ranjenega posestnika. Ta se mu je izpovedal, da je pred nekaj leti umoril svojega hlapca in da je zažgal njegovo hišo. Na podlagi te spovedi se bo vpeljala proti posestniku sodna preiskava.

Grozilno pismo nekega blaznika. Iz Londona se poroča, da je neznan blaznik poslal kralju Juriju grozilno pismo, v katerem zahteva, da se mu mora takoj izplačati 10.000 frankov, drugače bo kralja vstrelil. V pismu piše: Ves Vaš trud rešiti se, ne bo čisto nič pomagal. Jaz vas bom že dobro dal na muho, če tudi imate okrog sebe tri kordone vojakov.

Velikanska tatvina dragocenosti. V neki zastavljalnici je policija prišla pri hišni preiskavi na tatvino raznih dragocenosti v ceni dveh milijonov dolarjev. Dognalo se je, da gre tu za tatvino, ki jo je izvršila dobro organizirana tatunska družba, ki je imela svoje mreže nastavljene v višjih krogih. Doslej so zaprli neko mlado deklico, Gobbi Carz po imenu, ki je bila na sumu, da je članica ene tatunske družbe.

Vandalizem na pokopališču. Neznani zločinci so profanirali na gnusen način pokopališče Levallois-Perret v Parizu. Odprli so dvajset grobov, razbili vse spomenike, križe in vse predmete na grobovih, kakor svetiljke, podobne umrlim, vence, rože in podobno. Odprli so vse vodovode na pokopališču. Stražniki pokopališča so še pravočasno prihiteli na mesto vandalizma in so zaprli vodovode; drugače bi bili vsi grobovi polni vode. Zanimivo je, da ni bilo ničesar iz grobov ukradeno. Policija se sedaj na vse kriplje trudi, da bi zasledila zločince.

Hišna postala milijonarka. Krasno božično darilo je dobila revna hišna v tobačni tovarni v Kingstonu v new-yorški državi. Darilo je bilo tem bolj dragoceno, ker ni bilo niti pričakovano. Mlada deklica je bila pred dvema leti uslužbena kot hišna v nekem hotelu v Atlantic City, kamor se je preselila dvopa po »kralju starin«, ki se je imenoval Wandermat. Stari dami se je deklica vsled svoje postrežljivosti in čistosti zelo priljubila, da jo je na smrtni postelji postavila za svojega glavnega dediča, dediča osmih milijonov dolarjev. In to veselo novico je prejela deklica na Sveti večer... Ako je to res, potem je to zelo lepa in krasna zgodba.

Razsodba, ki je možem dovolji. Oženjeni new-yorški možje govorijo z velikim navdušenjem zadnje čase o sodniku Lindsey-Garrisonu, ki je napravil razsodbo, ki bi morala biti po njih mnenju tiskana na posebnem papirju in razširjena v vsaki hiši po vsem božjem svetu. Neka mlada ločena gospa je zahtevala od svojega bivšega soproga, ki je bil prisiljen prispevati nji za življenje,

da ji da nekaj več denarja, ker ne more baje s tem, kar dobiva, izhajati. To je, da ji ne zadostuje, da bi se lahko spodobno oblekla. »Potrebujem«, je pojasnjevala dama sodniku, »obleko za na ulico, stane najmanj šestdeset dolarjev, plašč stane najmanj osemdeset dolarjev in oprsnik, razen drugih, ki stane najmanj šest dolarjev.« Sodnik Garrison je čakal, da se je mlada gospa nagovorila in mu odkrila vse težnje svojega srca, nato pa je rekel: »Da ste »spodobno« oblečeni, vam popolnoma zadostuje petindvajset dolarjev za obleko in za plašč ravno toliko, za čevlje zadostuje pet dolarjev in za oprsnik dva dolarja. Dobro vem, da izdajajo žene vašega stanu toliko denarja za toaleto samo zato, da bi vzbudile zavist svojih prijateljic. Toda noben mož ni dolžan dati svoji ženi denarnih sredstev v ta namen, da bi ona napravila s tem druge žene nesrečne.« S tem imenitnim govorom, ki je pridigoval v kratkih stavkih o ljubezni do bližnjega in obenem tudi o varčnosti, je sodnik Garrison nepopisno navdušil ameriksanske moze.

Občni zbor c. kr. geometrov na Kranjskem se je vršil v nedeljo dne 5. januarja 1913 v prostorih evidenčnega urada v Ljubljani. Predsednik geometer Zupančič otvoril zborovanje, ter konstatira z veseljem ne samo sklepčnost, temveč polnoštevilnost; kajti prav vsi člani so bili navzoči. Pozdravi vse navzoče posebno pa gospoda ravnatelja pl. Jezierskega, ki se je vedno z vne-mo udeleževal stanovskih in društvenih delovanj in kateri je slavil v tekočem letu štiridesetletnico svojega zvestega službovanja. — Nato predlagal tajnik g. geom. Hočevnar, da se dnevni red v toliko izpremeni, da se da predlog odborov, glede izvolitve gospoda ravnatelja častnim članom društva, kot prva točka na dnevni red. Gospod ravnatelj je bil izvoljen z velikim navdušenjem soglasno častnim članom. Gosp. predsednik slika nato gospoda ravnatelja kot šefa in kot stanovskega kolega. Svoj daljši govor zaključil z še enkratno gratulacijo v imenu društva, naj bi bilo usojeno gospodu ravnatelju še mnogo, mnogo let biti šef tu pred njim navzočim. Navdušeno ploskanje in Bog živi klici, ki so sledili po tem govoru, so pričali, kako ljub in drag predstojnik je g. pl. Jezierski, ki je komaj dobrih pet let na Kranjskem. — Vidno ginjen se zahvali gospod ravnatelj za izkazano mu čast, kakor tudi za spominek, ki mu ga je poklonila deputacija ob priliki častitavanja na Novega leta dan. Nato sledi daljše poročilo predsednika o delovanju društva v pretečenem letu. Glavno delo na zunaj se je sukalo v pragmatiki. — Tajniško in obenem knjižničarjevo poročilo poda geometer Hočevnar, blagajniško pa nadgeometer vitez pl. Gspan. Oba poročila sta bila prav zadovoljiva. Natančneje o tem bo poročal stanovski list. Sklenilo se je ustanoviti znanstven odsek, čigar prva naloga bo, zbirati gradivo o evidenčnih delih, o agrarskih operacijah in novomerjenju. — Po rešitvi raznih drugih zadev zaključil gosp. predsednik to krasno zborovanje. Opominja na sestanek zvečer na čast gospodu ravnatelju, ter vzbujajo tovariše h kolegijalnosti, da bo prihodnji občni zbor zopet tako lepo uspel kot današnji. Zvečer so se sestali skoro vsi zborovalci v Prešernovi sobi restavracije Novi svet. Vrsto napitnic je otvoril predsednik društva, g. geom. Zupančič, ter na-

M. ARCIBASEV:

Upor.

(Dalje.)

»Spokornica!« je zasmehljivo mislila nadzornica, in mehnično mešala z žličko riž, že hladni čaj; še dolgo ni odvrnila s Saše hudobnega, zaničljivega pogleda. »Treba bi bilo enkrat misli vseh teh le razkazati od-boru!... U, te trape!« je pomislila nadzornica o damah v odboru. »Ej, če ne bi redili teh vlačug!... Kaj mar morejo te stvari oceniti sploh kaj, — a da bi razumele smisel vseh teh skrb-ki, ki jih ima društvo zanje?« In napela je ustnice in v mislih ponovila ta stavek, ki ga je slišala nekje in ji je zelo ugajal, dasi ni popolnoma jasno razumela njegovega pomena.

In potem se ji je naenkrat strastno zahotelo, da bi zgrabila Sašo za lase in jo vlekla tako po tleh, da bi ji ostali šopi las v rokah.

Po čaju so se vse hkratu urno razšle po sobah; komaj so se zadrževale, da niso kar stekle iz jedilnice. Saša je sedela zraven svoje postelje, gledala na kričee barve in mrtve, ravne gube na odeji, čemur se nikakor ni mogla privaditi; nato je opazovala z zanimanjem in rado-vodnostjo, kako se lepšajo njene to-yarišice. Imele so iste čudne okorne obleke, toda vse so se nekako skrb-

neje opravile: postave so bile vit-ke, še, čez pas tanjše, in gumbi zapeti natančneje. Blondinka s prijetnim giasom si je visoko počesala lase, tako da je dobil obraz še dovolj čeden izraz, a ženska z okroglim tre-buhom je okrasila svoje brezbarvne mehke lase z modrim trakom. In ta trak se je naivno in plaho zibal na glavi, toda ne v taktu z njenimi kretnjami.

»To pač ni lepo!« se je zasvetilo Saši v mislih.

Blondinka je ujela njen pogled na modri trak in se nasmehnila.

Saša je odgovorila z radostnim nasmehom.

»Kakšna krasotica ste vi!« je vzkliknila z iskreno vžhičenostjo.

»Zares?« je zamrmrala blondinka kratko in se nasmehnila na-lahko.

»Boga mi!« se je zasmejala Saša.

»Samo obleko bi morali imeti drugo... in vi bi postali popolna krasotica... Jaz sem imela jedno lepo, rdečo, a zu...«

Saša je dvignila roko, da bi pokazala, a se je naenkrat spomnila, obmolknila in raztreseno povesila oči.

»Ali se moram spominjati na to?« se je pokarala in s silo in na-porom zadušila v sebi žalost po rdeči obleki in želja, da bi pripovedovala o nji.

Blondinka ni razumela Saše in

je hotela zopet zaprašati, a ta hip so se vrata odprla, nadzornica je za tre-notek pomolila rumeno glavo v sobo in zaklicala kratko, kakor da so zaškripala vrata:

»Polinova... k vam...«

Na ime Polinova se je odzvala ženska z velikim trebuhom. Dasirav-no si je vpletla trak v lase, vendar najbrže nikakor ni pričakovala, da pride kdo k njej. Vztrepetala je moč-no in kakor iz uma planila pokoncu, mahal z rokami in si hitela popravljati trak in obleko. Njen neverjetno dolg obraz je pobledele, a brezizraz-ne, modre oči so izražale zmedavost in preplašenost.

»No?« je kriknila nadzornica; nato je izginila njena glava.

Polinova je šla hitro in zmedeno za njo, njen obraz je bil še vedno ves prestrašen in Saša se je zazdelo, da se je prekrizala na hodniku z hlastno in boječo kretnjo.

»Torej je vendarle prišel,« je rekla blondinka z izrazom sočutja in zasmeha.

Kozava se je odzvala z ravno-dašnim basom:

»Saj je vse en vrag... Ne bo je vzel, ne... ljudi se mu!... A ona je — trapa!«

Šele zdaj je Saša opazila, da ta kozava ženska edina ni mislila na to, da bi se olenšala; nepremično je se-dela na svoji postelji in jo tlačila s

svojim nenavadno težkim telesom.

Zopet so se odprla vrata in zopet je zaškripal suhi glas:

»Ivanova.«

Blondinka je vstala in se zasme-jala.

»Česa se tako veselite?« je suho in nezaupno vprašala nadzornica.

Njo je vedno razjezilo in celo zaskrbelo, kadar so se te ženske, ki jih je smatrala neizmerno nižje od sebe in naravnost nevrednih, da dihajo svobodno na svetu, veselile ali sploh postale živahne.

A blondinka ni niti odgovorila; smejala se je kar naprej, popravila si lase in odšla iz sobe.

Potem so poklicali Šjurtukovo, tisto debelo in grdo žensko, ki je ponoči smrčala, in Koh, blede, su-hotno dekle z bradavico na dolgem vratu. Šli sta ven, in v sobi je po-stalo povsem prazno in tiho. Vzduh je bil čist, in vsak glas se je razte-gnil zelo razločno in tenko, tako da se je le še bolj čutilo tišino in praz-noto.

Kozava je sedela nepremično, obrnjena s hrbtom proti Saši; po njenem širokem, dolgem in debelem hrbtu je bilo težko razsoditi, ali dremlje ali gleda skozi okno.

Saša si je prizadevala, da se ne premakne in je tudi sedela tiho. Bilo je nekaj čudnega in tesnega v tej nepremičnosti in tišini, ki je ležala

v svetli in čisti sobi, dasi sta bili no-tri dve živi bitji. Saša je pričelo mu-čiti nedoločno, težko čuvstvo.

Trudila se je priklicati v misli to, kar je mislila ponoči, toda ni se mogla spomniti; slika je vstala pred njo blede in brezmočna. Saša si je prizadevala že s silo, da bi se obod-rila s pomočjo tistega radostnega in svetlečega čuvstva, ki je tako lepo in močno objelo njeno dušo to prvo noč pod trdo, temno oedejo. Toda vse na okrog je bilo svetlo in blede, enakomerni svetlobi in prazni, molčeči puščobi; v duši Sašini je bilo ravno tako blede in pusto in prazno. Saša se je premaknila na postelji in sklenila roke na kolenih; nato je pričela vrteti koder, ki ji je padel na čelo, potem je tiho in pre-vidno zazdehal, in postajalo ji je vedno težje in dolgočasneje.

Kozava se je premaknila in vprašala, ne da bi se okrenila:

»Ali pride k tebi kdo?«

Njen glas se je raztegnil hripa-vo in zamolklo.

Saša se je zdrznila in je odgo-vorila naglo:

»Ne vem...« ter se začudila.

»Kdo bi pač prišel k meni?« je pomislila nenadoma s tiho žalostjo, in nenavadno jasno sta se ji pojavili v spominu Poljka Kučerjara, rdeče-lasa Paša in še drugi znani obrazi. Nato je yzdihnila.

pil pl. Jezierskemu kot društveni-ku in kot šefa. V imenu njemu podložnik uradnikov, mu je napil g. nad-geometer Bassin. Kot družabniku, pa g. ing. D. Gustinčič. Vsem tem se je odzval gospod ravnatelj, naglašajoč da mu je Kranjska njegova druga domovina. Vzbuja je navzoče naj vstrajajo pri vestnem izpolnjevanju dolžnosti, ki jim jih nalaga njih poklic, kateri zahteva veliko natančnost, kajti imamo odločevati med mojim in tvojim. Večer je po-častil tudi prejšnji šef g. nadzornik v p. l. Ružička. Lep večer bo ostal v spominu vsem. Gospodu ravnatel-ju pl. Jezierskemu pa kličemo: Se na mnogo let med nami!

»Sokol« v Novem mestu nazna-ja, da priredi v soboto dne 18. pro-sinca 1913 ob 8. zvečer v prostorih »Narodnega doma« veselico z ljud-skim plesom. Vstopnina 1 K za ose-bo. Sokoli v kroju so prosti vstopni-ne. Igra orkester slavne meščan-ske garde. — Nadalje naznanja, da se vrši v sredo dne 29. prosinca 1913 ob 8. zvečer v dvorani »Narodnega doma« redni občni zbor društva z običajnim dnevnim redom. — Ker je na dnevnem redu tudi zelo važna točka glede proslave 25letnice društva se vabijo člani in članice, da se občnega zbora polnoštevilno vde-leže. Na zdar! — Odbor.

Podružica sv. Cirila in Metoda za Medvode in okolico ovažuje v obupnem položaju se nahajajoče-ga naroda in priredi v nedeljo 19. januarja 1913 ob 3. popoldne v pro-storih gospoda Jesiha v Medvodah veselico s plesom in zbranim spore-dum. Odbor te nadvse agilne po-družnice se bo najbolje potrudil ce-njene prijatelje milega naroda na tej prireditvi po možnosti v vsakem oziru zadovoljiti. Upamo, da se v ljudnemu naznanilu odzove vsak, kdor le količkaj čuti za toliko važen poklic naše šolske družbe, da ji vsaj malo olajša njeno nemalo skrb za našo ogroženo mladino. Torej v nedeljo 19. januarja v Medvode. Vstopnina samo 30 vinarjev.

Zagorski rokodelci prirede v nedeljo 19. januarja 1913 svoj plesni venček, v prostorih Sokolskega do-ma. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstop-nina za osebo 60 vin. za rodbino 1 K. Če bi kdo pomotoma ne dobil vabila, naj vzame tem potom na-znanje.

»Klub slovenskih tehnikov v Pragi« priredi 13. januarja ob 8. uri zvečer v prostorih akad. društva »Adrije« na Kral. Vinogrady klub-ovo sejo, na kateri predava tov. H. Pajer »O prvih korakih k sve-tovni organizaciji duševnega dela.« Gostje vabljeni.

Liubljana.

— Novoletni darovi za Slovence ze prihajajo. Klerikalci so se na vse pretege trudili, da se ljubljanska po-litija podržavi. Država je tej želji ra-da ustregla, ker bo na ta način pri-šlo zopet par Nemcev v Ljubljani do kruha in se bo lahko godilo vse po volji vlade. Tako čitamo, da je za ravnatelja drž. ljub. policije imeno-van grof Künigl, za komisarja pa dr. Skubl. To je torej lep novoletni dar, ki smo ga dobili od vlade na prošnjo klerikalcev. Živimo res v krasnih ča-sih in prav je imel Prešeren, ko je prerokoval, da vremena Kranjem bodo se zjasnila. Tako brez odpora, kakor se godi vse sedaj, se ni godilo še nikoli pri nas in vse, kar sledi, bo naravna posledica naših domačih razmer.

— Klerikalni Miklavževi darovi so svetovno znani. Češki pedagoški tehnik »Komensky« piše o klerikal-nih dokladah: Draginske doklade so bile torej pravzaprav plačilo za poli-tično mišljenje, za politično šarlatan-stvo, ki naj se na ta način goji med učiteljstvom. Nič bolj sramotnega si ne moremo misliti — in nič boljšega se ne da od klerikalcev pričakovati. Da bi napredno učiteljstvo ne podle-glo, se bo priredila javna zbirka po 2 K, za katero se bodo zbirali prispevki tudi med drugim občinstvom in veselice, katerih dobiček se bo razdelil med one, ki jim ni nič prin-sel klerikalni Miklavž. Klerikalci se ne sramujejo pred drugim svetom tako delati. Sramota!

— Iz gledališke pisarne. Danes v petek, (par) se vprižori prvič na slovenskem odru velika ljudska o-pera »Naskok na mlin«, ki jo je zlo-žil najznamenitejši reprezentant če-ske operne literature sedanje do-be, Karel Weis. Njegovo ime je znano vsi Evropi, razneslo so njegov glas opere »Viola«, »Poljski žid«, opereta »Revizor«. »Naskok na mlin« je nje-gov najnovejšo delo, v lanskem se-zoni se je prvokrat izvajalo z veli-kim uspehom na praškem narodnem gledališču, letos pa se je vprižorilo na narodnem gledališču v Bosni ter v mnogih gledališčih v Nemčiji in se bo vprižorila tekom tega leta tudi drugod. Tudi dunajska »Ljudska opera« ga je postavila med letošnji repertoar. Opera nam slika tragično

epizodo iz nemško-francoske vojske Glasba stoji na višku moderne ope-rne forme z jako efektivno instrumen-tacijo, lepimi samospevi, dvospevi kvarteti in zbori in je vsled svoje jasne melodične dostopna razumeva-nju najširših slojev — ljudska opera v pravem pomenu besede. Upravi-čeno pričakujemo tudi pri nas naj-lepšega uspeha.

— Naskok na mlin. Vsebinsa te opere je posneta ko pripovedi Emila Zola. Pri Devrinjevih v Lotaringiji praznujejo zaroko hčerke Françoise z mladim Belgijcem Fredericom. Ko je veselje na vrhuncu, se zasliši od daleč pruska godba, bližajo se Prusi, ki ubijejo med drugim tudi gozdarja iz vasi. Frederic, dasi ni Francoz, zgrabi puško in strelja na Pruse. Vo-jaki planejo iz zasede nanj, ga raz-orožijo in odvedo v mlin. Stotnik ob-lubi Fredericu prostost, če mu po-kaže skrivne steze po gozdovih san-valskih. Frederic se ukloni. Ponoči se priplazi k Fredericu skozi okno njegova zaročenka Françoise in ga pregovori, da zbeži. Da mu nož in Frederic obode fiziozila ravno v tre-notku, ko ga hoče ta ustaviti, pre-plava reko in uide. Françoise se zgurdi z vzklikom: »Bog, jaz sem ga umorila!« — Vojaki pripeljejo ranje-nega fiziozila v mlin. Stotnik zahteva od Devrieuxja pojasnila, mu da nekaj mož, da naj gre iskat v gozdove Frederica, sicer bo ustreljen mlinar Devrieux sam. Frederik pa se vrne iz lastnega nagiba, ker noče pustiti svoje neveste in njenega očeta brez varstva. Kar zagrmí top — zname-nje, da so prišli Francozi in da se bli-ža rešitev zaročencema. Frederic zgrabi za stol in navali z njim na pruskega stotnika, ki potegne samo-kres in ga ustrelí. Vname se boj, to-povi grme, most čez reko se razleti.

— Kinematograf »Ideal«. Da-nes v petek, dne 10. januarja: Speci-alni večer. 1. Zimski šport v Galiciji. (Sportni film.) 2. Stric in nečak. (Krasna komedija.) 3. I. del: Drago kupljena sreča. (Učinkovita drama v 2 delih s Hemy Porten.) — Pri vseh predstavah. 4. II. del: Drago kupljena sreča. 5. Dva debela lju-bimca. (Velekomično.) 6. Umetno plavanje in potapljanje. (Naravni po-snetek.) — Samo zvečer. 7. Šala v filmu. (Kinematografski humoristični časopis.) — Samo zvečer. — Ju-tri: Dva velika vojna filma: Bolgari pred Lozengradom. (Velezanimivo.) Med slikami je tudi posnetek, kako prof. Clarmont z Dunaja operira ne-kega vojaka. — Morska vojna pred Dardanelami.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca decembra 1912. l. sledeči promet i. s. I. Pre-jemki. a) Redni prejemki. 1. Prispevki iz nabiralnikov K 1.806.81. 2. Pri-spevki podružnic i. s. Kranjska K 4.833.60, Štajerska K 2.622.45, Ko-roška K 136.02, Primorska K 1.949.31 skupaj K 9.631.38. 3. Razni prispevki K 9.335.63, skupaj K 20.773.82. b) Izredni prejemki. 4. Prispevki za obrambni sklad K 2.282, skupaj K 23.055.82. II. Izdatki. a) Redni izdatki. 1. Plače, remun. učit. osebju, razni računi itd. K 35.207.87. b) Izredni izdatki. 2. Naložbe na glavnico, ozi-roma obrambni sklad K 14.120.65, skupaj K 49.328.52, torej primanjlija K 26.272.70. Opomba. Pri obram-bnem skladu naloženi zneski in za-padle obresti so toliko časa nedotak-ljiva glavnica, dokler se dosežejo vplačani zneski 200.000 K. — G. L. Borovnik, lastnik dobroznane pu-škarne v Borovljah je podaril družbi sv. Cirila in Metoda 20 K, namesto običajnih novoletnih voščil, a želi vsem cenjenim odjemalcem srečno novo leto. Družba se svojemu do-brotniku iskreno zahvaljuje ter to-plo priporoča to narodno trdiko vsem slovenskim lovcem. Dobe tudi bogate cenike. Ženska podružnica v Ribnici je nabrala med ribniškimi ro-doljubi za odkup od novoletnih vo-ščil in mesto vsakoletne veselice K 82. Vzorim Slovenkam: hvala! Ameriški Slovenci so se kaj ljubez-njivo spomnili družbe sv. Cirila in Metoda za novo leto. Po ljubljanski kreditni banki jej je nakazal g. M. Pogorelec, Chicago, 111, K 100, g. Al. Andolšek, tajnik I. C. M. podruž-nice v New Yorku, je poslal K 400 s prirčnim opisom, kako se zanimajo naši rojaki v Ameriki za svojo staro domovino in za prevažno Ciril-Me-todovo družbo. Srčne pozdrave na-šim dobrim rojakom v daljni tujini. Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal 1. g. I. Pilnaček, tovarnar v Kralje-vem Gradcu na Češkem 300 K kot prispevek od prodaje toaletnega mila, stearinskih in glicerinskih sveč. 2. Tvrška A. & E. Skaberne v Ljub-ljani je poslala 200 K kot prispevek od Ciril - Metodovega platna. 3. Če-ska akc. pivovarna je zopet poslala C. M. družbi znesek K 50.30 kot pri-spevek od piva, prodanega po slo-venskih pokrajinah. — Vse označene tvrdke pripravljamo rodoljubnemu občinstvu prav toplo. Za C. M. obrambni sklad so se nadalje prija-vili: 1079. Marija Pfeifer, učiteljica v

Trstu, plačala 200 K, 1080. Neimeno-van, tu, plačal 200 K.

Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani priredi plesni venček v so-boto 11. januarja 1913 v zgornji vel. dvorani »Narodnega doma« v Ljub-ljani. Svira slavna »Slovenska Fil-harmonija«. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Toaleta promenadna. (Cel čas dame volijo.) Vstopnina: Za čla-ne pevskega zbora »Glasbene Matic-e« in dijakke 1 K, za nečlane 2 K. Vstopnice se dobivajo v trafiki gđ. Jerice Dolenčeve v Prešernovi ulici in na večer plesnega venčka pri bla-gajni.

— Plesna veselica društva dr-žavnih uradnih slug in poduradnikov za Kranjsko, ki se vrši v soboto 11. t. m. v prostorih hotela Lloyd, bo ena najbolj zabavnih veselíc v tem pred-pustu. — Jedila in pijače bodo po navadnih cenah. — Vse one prija-telje društva, ki niso dobili povabila, se tem potem vljudo vabi k naši ve-selici. — Opozarja se še posebno, da bo vhod le s sv. Petra ceste.

— 146 društveni sestanek orga-nizacije slov. trg. sotrudnikov se vr-ši dne 10. t. m. točno ob 9. uri zve-čer v salonu restavracije »Perles-Matjan«. Na tem sestanku se bode razpravljalo o zapiranju trgovin in nadaljnih ukrepih, zato vabi odbor, da se udeležijo člani društva vsi do zadnjega ter pripeljejo s seboj svoje tovariše brez razlike v kakem dru-štvu se nahajajo, ker sedaj moramo vprašanje rešiti. Odbor.

Trst.

Kaj se je zgodilo? Bilo je neke-ga lepega zimskega večera v letoš-njem letu. Solnce se je ravno po-greznilo v morje Adrijansko in videti je bilo, da žaluje morje po svojem zvestem tovarišu. Blizu Škedenja pa so se oglašale morske ptice; prepe-vale so tako lepo, da je bilo človeku, ki še ni izgubil vsega ideala, hudo pri srcu. Ljudje so korakali po trž. ulicah in bili so zaviti v gorke suknje, kajti burja je močno razsajala. — Blizu »Narodnega doma« so se zbirali; bilo jih je vedno več. Ker se mi je zdelo to precej čudno, sem se obrnil na nekega gospoda s polcili-drom na glavi, ter sem ga vprašal, kaj to pomeni, zakaj se zbirajo gos-podje pred »Narodnim Domom«. Odgovoril mi je v precej ljubeznjivem tonu, češ »shod bo danes — shod«. Ko sem povpraševal še nade-lje, sem izvedel, da bo shod vseh od-bornikov političnega društva za Trst in okolico in da se bo na tem shodu razpravljalo o sedanjí situaciji — o aktualnem predmetu: Bolniške bla-gajne v Trstu in »Dan«. A tako — sem si mislil, No, potemtakem se pa izplača prekoratiči prag kavarne »Balkan«. Bila je 10. ura in še ni bilo nobenega. Ob 11. in pol pa so priomali iz restavracije, se vsedli v neki kotiček ter začeli razpravljati. Bil sem tako blizu njih, da sem sli-šal marsikatero zanimivost in sem takoj sklenil, obvestiti o tem dogod-ku prijatelje »Dneva«. Ker predsed-nik in podpredsednik nista bila nav-zoča, pa je kar neki odbornik otvoril sejo ter konstatiral njeno sklep-čnost. Nato pa je podal besedo refe-rentu, ki je med burnim odobrava-njem izjavil približno sledeče: »Ro-doljubi! Čast mi je poročati o zani-mivem predmetu: Bolniške blagajne v Trstu in »Dan«. Kakor Vam goto-vo je znano, se je porodil v Ljubljani pred letom neki list, ki so mu dali ime »Dan«. Takoj nato, ko je bil krščen, je pokazal, da ni enak na-ši »Edinosti«. V začetku smo si še mislili, morda krene na pravo pot in se končno približa naši ljubi »Edino-sti«, da jej poda roko — in če treba tudi kaj več. Zato smo si prizadevali na vse načine, klicali smo ga, ime-novali v »Edinosti« skoraj vsak dan njegovo ime, a vse nič ni pomagalo — vse je bilo zaman. »Edinost« je že začela pretakati solze, videla je namreč, da si ga ne more pritegniti nase, da ne more pridobiti njegove-ga srca. In spominjali se boste že prav dobro, predragi, koliko smo za-radi te stvari razpravljali na sejah našega političnega društva, koliko uric, koliko noči smo žrtvovali. Ni šlo drugače; morali smo skleniti, nikdar več imenovati njegovega ime-na. Kadar se mu je odgovarjalo, se ga je imenovalo, bodisi »Zan«, ali pa »neki ljubljanski list«. Kaj smo hoteli doseči s tem? Misli smo si, če ne maraš pridružiti se »Edinosti«, pa pogini, kakor je poginilo »Jutro«. Ker dobro smo znali, da bo šel »Dan« fuč, ako ga ne imenujemo. Toda — s tem nismo dosegli ničesar. Ljud-stvo v Trstu je začelo kar noreti po tem listu in dasiravno smo ga ig-norirali, se ga je oklepalo vedno bolj. In kar piše, mu ljudstvo tudi verja-me, ker piše stvarno. Zadnjič je pi-sal o naših bolniških blagajnah. Kaj naj storimo? Ali naj ga se prezira-mo? Ne! Ljudstvo zna, da se ga bo-jimo, da ga ignoriramo samo zaradi-tega, da bi s tem ustavili njegov raz-voj — in zato se ga še bolj oklepa in

ima pri tem nas za hinavce. Ne več tako, rodoljubi, mili bratje! Skleni-mo imenovati njegovo ime in naj nas stane kar hoče. To je moj predlog. Glasujte zanj! Mili bratje in prijate-lji, v imenu edinosti in sloge vas pro-sim, storite, kar sem vam predla-gal! In vstal je neki drugi mož ter je povdarjal velikanski pomen pre-dgovornikovih besedi. Rekel je, da je tudi njemu že prišlo na ušesa, kaj da misli ljudstvo o gospodi okoli »E-dinosti«, ker »Dan« tako ignorirajo. Po vsestranski debati je bil sprejet predlog poročevalca. In navzoči za-stopnik uredništva »Edinosti« je do-bil nalog, da mora »Edinost« ime-novati zanaprej pravo ime »Dneva« in ne več »Zan« ali pa »neki ljubljanski list«. Bila je že 2. ura popoldni. Zunaj je brila burja. Gospodje so trčili ter zapeli: »Lepa naša domovi-na...« Razlegala se je ta pesem da-leč naokrog. Zavladalo je v kavarni pravo veselje, ki je trajalo tako dol-go časa, dokler niso začeli postavljati v kavarni stolice na mize. Ljud-stvo se je vračalo domov. Zastopniki političnega društva so tudi odšli. Ni-sem šel za njimi, pač pa sem slišal, da gredo v neko kavarno na Corso, ki je odprta celo noč. — Drugi dan po tem dogodku pa sem čital v »E-dinosti«: »Ljubljanski »Dan« je te dni poročal o bolniških blagajnah v Tr-stu...« »Dan« je zmagal.

Cvičkarji.

(Dalje.)

Mi, ki smo — — pri moji du-ši žalostni sem — hudič. Pa pravi-jo škric! Kaj pa so? Ti greš, srce se mi trga hinavci, kakor hrvatar in taki. Kaj, Drobina, mi se ne da-mo. Sabla je tu. Naj vzame vse čr-nuhe vrag! Sami bomo delali. Vr-gel je kozarec ob tla. »Ali nismo bili preje samni, ki smo delali? Vsa več-er tu. In ti črnuhi! Srce se mi trga — jaz govorim, Svaček, tam so vrata — ne spadaš sem — ko se poslavljam od tebe Egidij. Napijem ti kar z litrom, to je naš spas. In vsi drugi, pri moji duši, hudič — kaj perjatli, jim že pokažemo. Srce se mi trga — bodi pozdravljen zadnji-krat.«

»Tako je!« je zaklical Lipovec s hripavim glasom, ko je še Rozgo-tec držal odprta usta in mislil ne-kaj dostaviti. In zgrabil je Lipovec dvojce kozarec in vrgel ob tla, po-navljaje: »Tako je!« Stal je v vsej svoji domišljiji n črne oči so begale okrog, kot bi iskal pretepača.

»Takle asistent se tu repenči, jaz sem kontrolor!« je viknil Za-mernik. »Med takimi ne sedim več. Ali ste boljši? Slabši! Jaz sem kon-trolor. In v taki neotesani družbi! Prostor!«

»Kaj si bleknil, kanali? Zgini!« je dvignil Rozgotec pesti. »Hudič, pri moji duši!« »Pa Ješ-pren!« meketa Pratika. »Ta je istega kova.«

Vzdignil se je hrup, stoli so se premikali, zveneli kozarci, le zdaj-pazdaj je nadkričal vrisč kak »črnuh, kanali, tepec...«

Konec podolžne mize pa je za-mahoval Sabla. Objel ga je tisti sladki čut zadovoljnosti, ki ga vlija v dušo edino tolažilo — vino. Živel je še v svojem govoru, se priklanjal in zibal, godrnjal in povdarjal zlo-ga. »Kam?« je zarcital na Za-mernika, ki je ogorčen odhajal in ga zgrabil za suknjo.

»Spusti, pijanec!«

»Kaj?« Stegnil se je Sabla, da bi zgrabil Zamernika. Až zgubil je ravnotežje in telebnil pod mizo. »Ali sem te, nemarnost, hudič, ali boš še?« je godrnal spodaj, med-tem pa jo je drugi potepeno odkuril. »Oh gospoda, pprroosim, oh gospoda, pustimo, to. Bodimo bratje, bratstvo pa pustimo, prosim. Oh, gospoda prosim! — Jaz ne vem za-kaj, oh prosim, pustimo politiko. Ne vem kaj je to in nočem vedeti. Huda reč mora biti, pustimo pro-sim. Star sem in ne morem tega, oh.« se je čul jokavi glas Pepeta Ključa in ves je trepetal. Stisnil se je v kot in gledal kakor paglavac, ki ga zasači gospodar vrhu češnje.

Med tem se je Sabla s svojo in tujo močjo dvignil in zopet zama-hoval na stolu. Barabon Tomaž je že ves čas zaupno gledal v Mižona, ki se je pripravljaj, da izpregovori. In vstal je:

»Slavna gospoda! Ko se po-slavljamo in Vas gledam — »pa miži«, se odreže Mavran — »gledam vas zbrane. Jaz znam vse iz glave in lahko mižim. Ti pa nisi tako lep Mavran, da bi te moral zijati. Po-

seбно tvoj jezik ne.« »Molči, ščeva.« je skoviknil Mavran, »in glej go-spodu miže dalje.« »Pri moji duši, perjatli mir!« je udaril Rozgotec ob mizo, da mu je odletela dolga smo-dka iz ust v sosednji kozarec Ko-medje.

»Jaz grem, to je svinjarija, prav je storil Zamernik, tudi jaz...« — »Tudi ti si hinavec, da je zarjul Mi-žon, ki je čakal miru za govor.«

»Gospoda, samo par besedi. Ti, Egidij, sadi sam,« je mečkal Mižon. »Poslavljamo se od tebe. Ne bom govoril. Draginja je, gospoda in to čutimo. Posebno kdor pričakuje ve-selice trenutka, ali ne gosa in ima že družino ve kaj je draginja. Mi-žon, svetujem ti, le počasi. Dragi-nja je. Sai bi se bil jaz že oženil toda —. Se tako mi bo delal zarod preglavice brez poroke. Kajne gosa Elvira, dosti bo za enkrat, Mogoče se obrne, boš potem Ti Egidij. Saj tudi jaz odlašam, s poroko namreč, čeravno bi se rad... Za odhod ti kličem, dragi Egidij, živel zarod, pereat draginja!«

»Jaz grem, jaz grem.« je srbo-ril Komedia, »razžaljen sem, grem stran, kaj me vse to briga.«

»Le pojdi prodajati svojo moko, pojdi, razžaljenost,« je kričal Lipo-vec. »Gospoda!« se je oglasil pod-župan. »Čast mi je bilo, in čast mi je.« — »Molči, molči, naprej, zgini, se je čulo. »Nehajte,« je kričal Če-spla. »Čast mi je bilo in čast mi je, gospod Milovrh, da sem, da veste podžupan sem, saj ste bili tajnik. (Dalje.)

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

DRINOPOLJE PRED PADCEM.

London, 9. januarja. Bolgarski delegati na mirovni konferenci v Londonu so dobili danes od svoje vlade iz Sofije poročilo, da je položaj drinopoljske posadke silno kritičen. Vsak čas je pričakovati padec trd-njave. Vojaštvo je brez hrane. Vrh tega razsajajo tudi v mestu razne epidemične bolezni.

PO SUSPENZIJI MIROVNE KONFERENCE.

London, 9. januarja. Več delega-tov balkanske zveze je danes pose-tilo nemškega in avstrijskega vele-poslanika v Londonu. Dr. Danev se je dopoldne zglasil na nemškem posla-ništvu. Popoldne so bili mirovni de-legati na dnevni pri francoskem po-slaniku Cambonu. V političnih kro-gih so trdno prepričani, da bodo po-gajanja vendarle imela vspeh, ker je prišlo med balkanskimi in turškimi delegati v privatnih razgovorih do precejšnjega sporazuma.

Carigrad, 9. januarja. Porta je odposlala na vse svoje evropske po-slanike cirkular, v katerih naznanja, da bo v slučaju, ako balkanski de-legati do konca tega tedna ne sprej-mejo turških mirovnih pogojev, svo-je delegate odposkafala iz Londona v Carigrad. Porta je trdno pripravile-na, z vso odločnostjo vstrajati pri svojih zahtevah glede Drinopolja in Egejskih otokov. Turčija je šla že do skrajnih mej, naprej ne more iti.

London, 9. januarja. V tukajš-njih političnih krogih se zatrjuje, da se bodo pogajanja že jutri nadalje-vala. Turki so dobili z Carigrada po-polnoma nove instrukcije.

VPRAŠANJE EGEJSK. OTOKOV.

Berlin, 9. januarja. »Lokalanzei-ger« poroča iz Carigrada, da se na-merava vprašanje Egejskih otokov rešiti na sledeči način: 1. Kreta pri-pada Grški, vendar pa postaneja obe luki prosti luki. 2. Mitilene, Chi-os in Samos postanejo avtonomni otoki. 3. Ostali Egejski otoki osta-nejo pod turško oblastjo.

AKCIJA VELESIL.

Berlin, 9. januarja. Skupen ko-rak velesil v Carigradu se še dosedaj ni izvršil, ker med velelastmi glede Drinopolja in Egejskih otokov ni pri-šlo do sporazuma. Nesporazumljenje vlada posebno med tripelcentom, ker stoji Rusija odločno na »stališču, da morajo vsi otoki, ki leže pred Dardanelami, pod vsakim pogojem ostati v turških rokah.

BOLGARSKA IN RUMUNIJA.

Dunaj, 9. januarja. Pogajanja med Bolgarsko in Rumunijo ne mo-rejo naprej, ker so dospela sedaj do mrtve točke. Vendar situacijo ni smatrati kot pesimistično.

TACHY - PROCHAZKA.

Belgrad, 9. januarja. Avstrijski podkonzul Tachy odpotuje danes, kakor se uradno poroča, v Skoplje, da odide zopet na svoje mesto v Mitrovico. Istotako se tudi Prochaz-ka vrne v Prizren.

Kupujte in naročajte „DAN“!

POSŁANIŠKA REUNIIJA.

London, 9. januarja. Posłaniška reunija se je vršila danes ob pol štiri popoldne v palači zunanega ministrstva. Popoldne so nekateri balkanski in turški delegati odšli v Portsmouth in si ogledali tamošnje ladjedelnice.

POTRES V ALŽIRIJI.

Pariz, 9. januarja. Iz Alžira se poroča, da so čutili v okolici Tiareka včeraj popoldne močne potresne sunke, ki so trajali 6 sekund. Čulo se je tudi silno podzemsko bobnenje.

IZDATKI

odbora »Rdečega križa balkanskih držav«:

Izpisek iz glavne knjige I. blagajnika g. dr. Gosaka: blagajniška knjiga K 1.60, poštna knjiga za recepcije 50 v, pristojbina poštnih nakaznic K 1.98, znamke za pisma (pošiljatelj nabiralnih pol) 35 a 10 v K 3.50, pristojbina 3 poštnih nakaznic K 18, izplačilo strežnici za prenašanje nabiralnih pol K 1, pristojbina 7 poštnih nakaznic K 42, znamke K 30. Izplačam g. dr. Tajnšku po naročilu g. dr. Trillerja K 600, plačam lekarni Čizmarš v smislu računa z dne 26. okt. 1912 K 71.55, pristojbina 6 poštnih nakaznic 36 v, pristojbina 9 poštnih nakaznic 54 v, porto dveh poštnih spremnic K 1.32, pristojbina 19 poštnih nakaznic K 1.14, izplačam g. dr. Fran Šabecu iz Vrhnike v smislu zadnje seje po naročilu g. dr. Trillerja K 500, pristojbina 8 poštnih nakaznic 48 v, znamka (pismo Dragan Gabron) 20 v, pristojbina 13 poštnih nakaznic 78 v, pristojbina 3 poštnih nakaznic 18 v, pristojbina 3 poštnih nakaznic 18 v, pristojbina 2 poštnih nakaznic 12 v, plačam uredništvu »Slovenskega Naroda« za tiskovine glasom računa z dne 8. novembra 1912 K 55.40, pristojbina 11 poštnih nakaznic 66 v, pristojbina denarnega pisma 10 v, glasom nabiralne pole z dne 4. novembra 1912 dobil nanje, kakor tam navadno K 20, pristojbina 7 poštnih nakaznic 42 v, pristojbina 8 poštnih nakaznic 48 v, plačam račun Janko Češnik z dne 4. novembra 1912 K 51.88, znamka 20 v, F. M. Regorscheck, Ljubljana, glasom računa z dne 4. novembra 1912 in 9. novembra 1912 K 108.27, znamka 40 v, br. Hlavka, Ljubljana glas. rač. z dne 8. novembra 1912 in 2. novembra 1912 (67 K in 250 K) K 317, znamka 60 v, A. & E. Skaberne, Ljubljana, glasom računa z dne 11. novembra 1912 K 165.32, znamka 40 v, A. & E. Skaberne, glas. rač. z dne 2. novembra 1912 K 399.62, znamka 60 v, Franc Ks. Souvan, glas. rač. z dne 7. novembra 1912, 5. novembra 1912, in 2. novembra 1912 K 642.64, znamka K 1, Franc Ks. Souvan, glas. rač. z dne 30. oktobra K 644.02, znamka K 1, Anton Štrubelj, Ljubljana, glas. rač. z dne 4. novembra K 224.37, znamka 40 v, J. Čučha, glas. rač. z dne 2. novembra 1912 K 279.58, znamka 40 v, Marija Cik, glas. rač. z dne 6. novembra 1912 K 100, znamka 20 v, J. Korencan, Ljubljana, glas. rač. z dne 5. novembra K 172.40, znamka 40 v, Vaso Petričič, glas. rač. z dne 4. novembra 1912 K 48.48,

znamka 20 v, Lenasi & Gerkman, glas. rač. z dne 2. novembra 1912 K 216.50, znamka 40 v, J. Lozar, Ljublj. glas. rač. z dne 5. novembra 1912 K 33.48, znamka 20 v, Jacov Hlavka, Zagreb, glas. rač. z dne 2. novembra K 2818, Ferd. Vrabčič, Ljubljana, gla. rač. z dne 26. oktobra 1912 (lekarna deželne bolnice) K 254.73, znamka 40 v, pristojbina 2 poštnih nakaznic 12 v, pristojbina 7 poštnih nakaznic 42 v, Feliks Urbanc, Ljubljana, glas. rač. z dne 12. novembra 1912 K 301.77, (po poštni položnici), pristojbina 1 poštna nakaznica 6 v, dr. V. Kac, zdravnik Maribor (za rjuhe) K 1600, nakaznica 3 v, znamka 1 K, izplačam g. dr. Husu, zdravniku v Ljubljani K 300, Škof Anton, Ljubljana, glasom računa z dne 9. novembra 1912 K 5, pristojbina 5 poštnih nakaznic 30 v, Franc Ksav. Souvan, Ljubljana, glas. rač. z dne 12. novembra 1912 K 857.65, nakaznica, znamka K 1.03, pristojbina 2 poštnih nakaznic 12 v, brzojav g. dr. Hočevvarju (Pustoslemšek) K 1.62, dopis gđ. Emici Mohorič 10 v, dopis g. dr. V. Kac 10 v, pristojbina 4 poštnih nakaznic 24 v, Lenasi & Gerkman, glas. rač. z dne 14. novembra K 240, znamka 40 v.

Obresti hranilne knjižice štev. 4024 Ljubljanske kreditne banke K 63.44, upravnistvo »Slovenskega Naroda« K 55.80, Milka Springer, Trebnje K 10, špedicijska družba »Balkan« na popustu računa z dne 20. decembra 1912 K 69.90, Frank Sakser, New York, pošlje nabrano K 500, obresti knjižice št. 16964 »Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice« 83 v, mestna občina ljubljanska 400 K, Ljudmila Sirnik, Zapotok izroči nabrano K 11.50, Frank Sakser, New York, pošlje nabrano K 750, upravništvo »Slovenskega Naroda« K 4.30, skupaj 45.944.97.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. J. P. v K. p. D. p. C. Za enkrat Vam ne moremo ustreči, ker je zadeva popolnoma osebna. Takih fotografov je več in obračunajo z njimi one, ki so jih fotografirali oz. sodnija.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk Učiteljske tiskarne.

Mali oglasi.

Pohištvo, skoraj novo, se pocieni proda. Več se poizve Zaloška cesta 95, Novi Udmat (dvorišče levo.)

Dva lepa kostuma, bela obleka za gospodične, ter večerni plašč se proda v Novi ulici št. 7. v Ljubljani, pritrilje, desno.

Sprejme se več gospodov na hrano in stanovanje. Poizve se na Mestnem trgu št. 3./III. nadstropje.

KORESPONDENCA.

V svrhu resnega znanja želita dve prijateljici iz boljših rodov na deželi korespondirati z gospodom primerne stanu. Ponudbe pod šifro »Hijacinta 20« in »Chrysanthema 17« na »Prvo anončno pisarno«.

Posljite naročnino, ako je še niste!

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 9

prilporeča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Daljnogled, toplomer, in zra. omere vseh vrst. Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu. Cenike pošiljam na zahtevo zastonj in poštne prosto.

! Pozor trgovci !

Od danes naprej se prodaja galanterijsko blago in pletenine iz konkurzne mase Ludovika Dolence, : v Prešernovi ulici : pod tovarniško ceno.

Lep lokal

na zelo prometnem kraju se odda takoj ali s 1. februarjem. Več pove

Dav. Rovšek, : fotograf v Ljubljani. :

Lasne kite

najfinerše kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado »Neril« po 2 in 4 K — toaletne potreščine — lasulje, brade in druge potreščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah prilporeča

Štefan Strmoli
brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1, (vogal Me. tnega in Starega tga). Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Ozirajte se na tvrdke, ki oglašajo v „Dnevu“.

Tvrdka Bilina & Kasch nasl.

M. Schubert

Ljubljana, Zidovska ul. 5

Prilporeča svojo veliko zalogo glaze in raznovrstnih drugih rokavij, modno blago, parfumerijo, galanterijo, ročna dela, izdelovanje vseh vrst prevlečenih gumbov, kakor tudi vse potreščine kljne pasove, ravnodržalec itd. po najnižjih cenah. Snaženje vseh vrst rokavij. Moderna predtiskarija. — Postrežba točna in solidna. — Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Pri nakupu „pravega Francka“ izvolite paziti na to-le varovalno znamko.

Zavrinite previdno podobne zavoje kot ne „pravi Franck“.

Tovarna v Zagrebu.

Proizvod najboljših sirovin.

Radi inventure

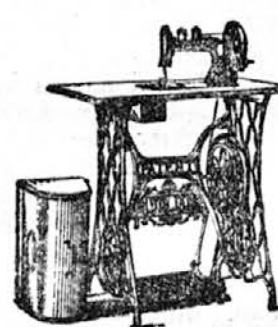
prodajam vso zimsko zalogo kostumov, mantljev, paletojev, jopic, bluz, raglanov, oblek, klobukov in vse drugo blago 50% pod lastno ceno.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ivan Jax in sin, Ljubljana

Dunajska cesta štev. 17

prilporeča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in stroje za pletenje (Strickmaschinen) za rodbino in obrt.

Palni stroji Adler. - Vozna kolesa.

Ceniki zastonj in franko.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se prilporeča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejšje uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejšje izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.

Cene najnižje!

Notni stavek.